

prima instanță: S. Ghercavii (Judecătoria Bălți)
instanța de apel: Iu. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu
(Curtea de Apel Bălți)

dosarul nr. 3ra-793/17

ÎNCHEIERE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Biroul vamal Nord,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Slava Cargo Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului vamal Bălți cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 02 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Biroul vamal Bălți și menținută hotărîrea Judecătoria Bălți din 23 noiembrie 2016,

c o n s t a ț ă

La 15 august 2016 SC „Slava Cargo Grup” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 04 august 2016, a formulat cerere prealabilă prin care a contestat refuzul autorității vamale de a acorda dreptul de rectificare a declarației vamale electronice nr.9050I3312 din 02 august 2016.

La 12 august 2016 Serviciul Vamal a remis în adresa petiționarului răspunsul cu nr.28/11-12416 prin care a respins cererea prealabilă depusă, invocînd că acțiunile autorității vamale au fost legale și întemeiate.

Totodată, invocă că SC „Slava Cargo Grup” SRL este societate înregistrată legal pe teritoriul RM și întreprindere acreditată în cadrul Biroului vamal Bălți în vederea perfectării procedurilor de import și în special importul produselor de larg consum importate din România și Ucraina. Unul dintre genurile principale de activitate a întreprinderii reclamante constituie importul produselor de larg consum, precum și comercializarea acestor produse pe teritoriul RM.

În perioada lunii august 2016, întreprinderea a efectuat mai multe importuri de produse de larg consum, unde organul vamal unilateral a pus în sarcina agentului economic spre plată impozite nejustificate, fiind consecința emiterii actelor cu caracter administrativ.

La 02 august 2016 SC „Slava Cargo Grup” SRL a depus declarația vamală electronică nr. 9050I3312 prin care a solicitat vămuirea unui lot de mărfuri de larg consum importate din România.

Tot la 02 august 2016 administrația SC „Slava Cargo Grup” SRL a fost notificată de către distribuitorul principal, partenerul din România SC „ANACOM INTRACOM” SRL că la perfectarea declarației de import au fost admise unele omisiuni de calcul a mărfurilor.

Întru respectarea prevederilor legale, SC „Slava Cargo Grup” SRL imediat a notificat autoritatea vamală vizând unele erori constatate și a informat că este necesar a fi efectuate rectificările în declarația vamală electronică menționată.

La 03 august 2016, cu nr.28/31-7150 , Biroul vamal Bălți a dispus refuzul în satisfacerea cererii privind permiterea rectificării unor date din declarația vamală electronică depusă de SC „Slava Cargo Grup” SRL, motivînd prin prisma cadrului legal prevăzut de HG nr.904 din 13.11.2013 și prevederile Codului Vamal, nefiind specificată norma Codului Vamal.

Mai invocă că nu este de acord cu abordarea problemei de către Biroul vamal Bălți, deoarece la pct.9 al anexei nr.2 din HG nr.904 din 13.11.2013 este indicat dreptul declarantului sau reprezentantului acestuia (la solicitarea declarantului) de a retrage declarația vamală cu titlu definitiv sau în vederea rectificării ulterioare a acesteia, după înregistrarea ei pe serverul organului vamal, dar pînă la momentul începerii controlului vamal. Pînă la adresările atît către autoritatea vamală din subdiviziunea Bălți și pînă la contestarea acțiunilor către Serviciul Vamal nu s-a dispus efectuarea controlului vamal.

La 03 august 2016 a fost depusă o cerere la Biroul vamal Bălți prin care s-a informat organul vamal despre eroarea tehnică admisă de expeditor în specificația nr.2/01.08.2016, fapt pentru care a și fost solicitat acordul organului de a efectua operațiunile de rectificare conform datelor cuprinse în declarația emisă de către partenerul SC „ANACOM INTRACOM” SRL. Tot în aceeași zi, s-a mai depus o cerere prin care s-a solicitat repetat acordul organului vamal de a corecta datele declarate conform informației furnizate de către expeditorul român, informînd totodată organul vamal despre faptul că, actele originale confirmative care au trecut frontiera, nu au fost depuse în postul vamal, iar declarația vamală electronică nr. 9050I3312 din 02.08.2016 nu a fost repartizată nici unuia dintre inspectorii de post, înștiințarea de a efectua controlul fizic al mărfii fiind expedită electronic de către „zambfir”.

Consideră că organul vamal din subordine a încălcat procedura reglementată de HG nr.904 din 13.11.2013, întrucît însuși Biroul vamal Bălți, prin refuzul emis, a indicat că în temeiul pct.25 din HG menționată, a expedit brokerului vamal un mesaj electronic prin care a fost informat de intenția efectuării unui control fizic, în pofida faptului că această normă se referă la cazul cînd organul vamal are necesitatea de a solicita careva documente suplimentare corespunzător pct.22 alin.3 din HG.

La fel, consideră că, organul vamal a încălcat procedura reglementată de pct.22 din HG indicată, deoarece acesta a purces direct la intenția de a efectua un control fizic al mărfurilor, nerespectînd celelalte operațiuni, cea ce a dus la restrîngerea dreptului părții reclamante de a rectifica datele din declarația vamală încă nerepartizată.

Solicită reclamantul repunerea în drepturile legale a SC „Slava Cargo Grup” SRL privind permiterea rectificării Declarației Vamale Electronice nr. 905013312 din 02 august 2016.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți din 23.11.2016 acțiunea a fost admisă. S-a repus SC „Slava Cargo Grup” SRL în drepturi legale privind permiterea rectificării declarației vamale electronice nr.905013312 din 02 august 2016. S-a obligat Biroul vamal Bălți să efectueze rectificarea declarației vamale electronice nr.905013312 din 02 august 2016.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Biroul vamal Bălți a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii și emiterea unei noi hotărîri prin care a respinge acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 martie 2017 a fost respins apelul declarat de Biroul vamal Bălți și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a menționat că la 03 august 2016 Biroul vamal Bălți a dispus refuzul în satisfacerea cererii privind permiterea rectificării unor date din declarația vamală electronică depusă de către SC „Slava Cargo Grup” SRL, motivînd prin faptul că conform Hotărîrii Guvernului nr. 904 din 13.11.2013, declarația vamală poate fi rectificată la cererea declarantului, dar pînă la manifestarea voinței organului vamal de a purcede la efectuarea controlului fizic al mărfurilor. Totodată, s-a acordat SRL „Slava Cargo Grup” termen pînă la 05.08.2016 în vederea prezentării sau delegării unui reprezentant la postul vamal Bălți în scopul efectuării controlului vamal fizic.

Reieșind din cele relatate, instanța de apel a reținut că solicitarea privind rectificarea declarației vamale electronice s-a efectuat la data de 03.08.2016 ora 11:00, adică pînă la repartizarea declarației vamale electronice care s-a efectuat la 03.08.2016 ora 11:17, iar ulterior s-a acordat termen SRL „Slava Cargo Grup” în vederea prezentării sau delegării unui reprezentant, pînă la 05.08.2016 la postul vamal Bălți în scopul efectuării controlului vamal fizic.

Or, declarația vamală urma a fi inițial repartizată ca mai apoi să se recurgă la lucru, expedierea mesajelor urmînd să aibă loc după repartizare.

La 12 mai 2017 Biroul vamal Nord a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii.

Biroul vamal Nord nu susține aprecierea instanțelor ierarhic inferioare, invocînd interpretarea eronată a pct. 9 anexa nr. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 904 din 13.11.2013 Cu privire la procedurile de vămuire electronică a mărfurilor, deoarece această prevedere se aplică în cazul în care declarația vamală electronică este întocmită și stocată pe serverul Serviciului vamal de brokerul vamal, însă nu este luată în lucru de organul vamal, adică pînă la momentul începerii controlului vamal.

Menționează că organul vamal a recepționat declarația vamală electronică la data de 02.08.2016, ora 14 :18, (momentul traversării frontierei vamale a mijlocului de transport), iar solicitarea de rectificare a declarației vamale este depusă la biroul vamal la 03.08.2016, ora 11 :00.

Prin urmare, nu pot fi aplicate prevederile pct. 9 anexa nr. 2 Hotărârea Guvernului 904 din 13.11.2013, în vederea rectificării sau retragerii cu titlu definitiv a declarației vamale electronice, deoarece această rectificare putea fi efectuată până la momentul începerii controlului vamal (până la data de 02.08.2016, ora 14 :18).

Susține că referitor la efectuarea controlului fizic, instanța de apel constată că declarantul a fost invitat la data de 05.08.2016 în vederea efectuării controlului fizic al mărfurilor.

Cu această apreciere a instanței, biroul vamal este acord din considerentul că organului vamal nu i-au fost puse la dispoziție mărfurile declarate conform declarației vamale electronice nr. 905013312 din 02.08.2016 și nici nu a fost prezent declarantul sau reprezentantul SRL „Slava Cargo Grup” în acest sens.

În opinia recurentului, declarantul urma să prezinte organului vamal mărfurile declarate în termenul stabilit, adică până la 05.08.2016 și nu cum apreciază instanța că a fost invitat la 05.08.2016, în vederea efectuării controlului fizic.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform avizului de recepție contra semnătură se atestă că Biroul vamal Nord la data de 21 martie 2017 a recepționat copia deciziei instanței de apel. Prin urmare, declarând recursul la data de 12 mai 2017, acesta s-a încadrat în termenul de declarare a lui.

Examinând temeiurile recursului declarat de Biroul vamal Nord în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul vamal Nord nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Biroul vamal Nord.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Biroul vamal Nord se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru